

**KOMUNITNÝ PLÁN
OBCE ŠOPORŇA
NA ROKY 2015 – 2018**

September 2015

OBSAH

ÚVOD	1
1 Čo znamená komunitné plánovanie	2
1.1 Oblasti komunitnej práce	2
1.2 Cieľové skupiny	3
1.3 Ciele komunitného plánovania	3
2 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb	4
3 Sociologické a demografické údaje	6
3.1 Obyvateľstvo	6
3.2 Školstvo	9
3.3 Služby	10
3.4 Nezamestnanosť.....	12
3.5 Sociálne znevýhodnené skupiny.....	12
3.5.1 Seniori	13
3.5.2 Nezamestnaní	15
3.5.3 Deti a mládež	16
3.5.4 Rodiny s deťmi.....	16
3.5.5 Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie (bezdomovci).....	17
4 Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v obci	18
5 Spôsob vyhodnocovania plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb	19
6 Záver	20

ÚVOD

Súčasná sociálna situácia niektorých skupín obyvateľov nie je vyhovujúca. Samospráva je zo zákona povinná poskytovať určité sociálne služby, má však aj možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti v spoločnosti. Dobre fungujúca sociálna sieť je potrebná na to, aby bolo možné zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych dôvodov dostal do neriešiteľných situácií alebo tam, kde je pomoc spoločnosti žiaduca.

Výraz komunitný plán vznikol spojením slov komunita a plánovanie. Komunita je overená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nie len k sebe navzájom, ale aj k miestu kde žijú. Aby občania mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch pre ich naplnenie a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrou.

Slovo „plánovanie“ označuje proces, v rámci ktorého sa komunita chce dostať zo súčasnej situácie do budúcnosti, ktorá by lepšie vyhovovala občanom komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývané „súčasnosť“ do miesta pomenovaného „dohodnutá budúcnosť“.

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňovanie potrieb komunity. V záujme naplnenia spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb, poskytovatelia služieb a príjemcovia služieb (klienti). Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovanie a finálnej podoby komunitného plánu.

Komunitný plán sociálnych služieb je strategický dokument, ktorý slúži ako proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb, navrhuje priority pre rozvoj v tejto sfére na nasledujúcich päť rokov v obci Šoporňa.

1 Čo znamená komunitné plánovanie

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je:

- jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov,
- metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali obecným špecifikám a potrebám jednotlivých občanov,
- otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. V porovnaní s inými metódami výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, pretože zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

1.1 Oblasť komunitnej práce

Komunitná práca:

- a) *sa usiluje o priame adresovanie potrieb,*
- b) *využíva ľudské a iné zdroje v obci, komunite,*
- c) *je metódou na riešenie sociálnych problémov* prostredníctvom podpory spoločenstva – komunity v miestach, kde ľudia žijú a problémy vznikajú,
- d) je metóda *smerujúca k vyvolaniu a podporovaniu zmeny v rámci miestneho spoločenstva* – vychádza z toho, že komunita má viac síl ako jednotliviec, ale i jednotliviec má obvykle viac síl, než sa domnieva, len je potrebné týmto silám dať možnosť, aby sa mohli objaviť, podporiť vlastnú aktivitu ľudí, navodiť prostredie, v ktorom spolu môžu ľudia inak a účinnejšie ako doposiaľ komunikovať o určitom probléme,
- e) *je prístup uľahčujúci spoločenskú zmenu* – zameriava sa prevažne na vyrovnanie hladiny „moci“ v ľudskom spoločenstve, kde je vždy tendencia k vytváraniu „privilegovaných“ a bezmocných skupín a napätie medzi nimi.

1.2 Ciel'ové skupiny

- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov);
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú;
- fyzická osoba, alebo rodina ohrozená sociálnym vylúčením, obeť domáceho násillia alebo obchodovania s ľuďmi;
- neprispôsobiví jednotlivci, bezdomovci.

1.3 Ciel'om komunitného plánovania je :

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov našej obce,
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín v našej obci,
- opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).

Aby sa ciele stali realitou, je potrebné vytvoriť primerané nástroje. Predovšetkým je potrebné urobiť serióznu analýzu potrieb, ktoré treba uspokojiť u jednotlivých znevýhodnených skupín. Analýza potrieb má byť východiskom pre plánovanie sociálnych služieb na úrovni komunity obce.

2 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Bol prijatý zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, kde sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby na

1. sociálne služby podľa druhu

a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach (nízkoprahové denné centrum, integračné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania)
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života, poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, služba včasnej intervencie)

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, domáca opatrovateľská služba, tlmočnícka služba, sprievodcovská služba a predčítateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie tlmočníckej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),

e) podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností, poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, podpora samostatného bývania, poskytovanie sociálnej služby v jedálni, poskytovanie sociálnej služby v práci, poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny)

MPSVR SR na roky 2015 - 2020 vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

Napriek tomu, že sociálne služby sú zamerané na starostlivosť o človeka viacerými spôsobmi, či už ide o naplnenie jeho materiálnych alebo psychologických potrieb, i tu je potrebné stanoviť určité pravidlá/kritériá, na základe ktorých je možné určovať kvalitu danej služby. Tak ako každá iná služba aj sociálna služba môže byť dobrá alebo zlá, či už z pohľadu odborných kritérií alebo z pohľadu klienta.

3 Sociologické a demografické údaje

Poloha obce:

Šoporňa je obec na Slovensku v okrese Galanta. Je to typická západoslovenská dedina rozprestierajúca sa asi sedem kilometrov juhovýchodne od Serede popri ceste smerujúcej do Šale. Pri cestovaní po autostráde Bratislava, Trnava, Nitra je viditeľná za Sereďou po pravej strane. Obec sa nachádza na úrodnej rovine, leží na ľavom brehu rieky Váh, na ktorej je pri obci vybudované vodné dielo KRÁĽOVÁ.

Chotár obce susedí s katastrálnymi územiami obcí: Šintava, Váhovce, Pata, Hájske, Horná Kráľova, Močenok, Dlhá nad Váhom, Kajal a Kráľová nad Váhom. Do katastrálneho územia obce Šoporňa patrí aj majer Štrkovec. Priemerná nadmorská výška je 129 m.n.m. Najvyšší bod je 135 m.n.m. a najnižší bod je 117 m.n.m. Severná zemepisná šírka obce je 48°15' a východná zemepisná dĺžka je 17°48'.

3.1 Obyvateľstvo

Obyvatelia obce sú prevažne Slovenskej národnosti. Z jazykového hľadiska patrí Šoporňa do oblasti, v ktorej sa hovorí slovenským jazykom alebo šopornianskym nárečím. Napriek tomu, že Šoporňa leží na západnej časti Slovenska a pri obciach a mestách s maďarským jazykom, si zachovala slovenský ráz.

Počet obyvateľov, veková štruktúra

Základné demografické údaje:

1 Celkový počet obyvateľov k 31. 12. 2014: 4153

2 Veková štruktúra obyvateľov

Predproduktívny vek – do 18 rokov: **731**

Produktívny vek – od 19 do 64 rokov: **2607**

Poproduktívny vek – nad 65 rokov: **881**

3 Štruktúra obyvateľov nad 60 rokov

- od 60 rokov do 64 rokov: **307**

- od 65 do 69 rokov: **197**
- od 70 do 74 rokov: **151**
- od 75 do 79 rokov: **103**
- od 80 do 84 rokov: **66**
- od 85 do 90 rokov: **46**
- 90 a viac rokov: **11**
- spolu: **881**

Tabuľka č. 1 Veková štruktúra obyvateľov

Predproduktívny vek - do 18 rokov	731
Produktívny vek – od 19 do 64 rokov	2607
Poproduktívny vek – nad 6 rokov	881

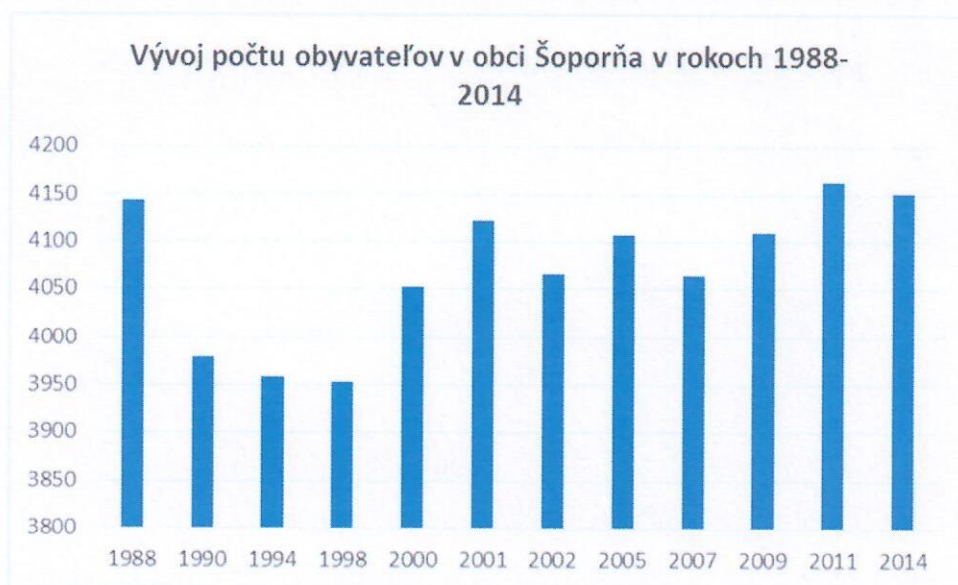
Graf č. 1 Veková štruktúra obyvateľov

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu obyvateľov obce Šoporňa v rokoch 1988-2009

Rok	Počet obyvateľov
1988	4143
1990	3979
1994	3959
1998	3954
2000	4053
2001	4122
2002	4066
2005	4107
2007	4065
2009	4110
2011	4163
2014	4153

Graf č. 2 Demografický vývoj počtu obyvateľov v obci Šoporňa v rokoch 1988-2009

Podľa uvedených údajov možno konštatovať, že počet obyvateľov má mierne klesajúci charakter, o čom svedčí aj údaj k 31. 12. 2014, kedy mala obec prihlásených k trvalému pobytu 4153 obyvateľov. Trendy demografického vývoja predpokladajú znižovanie celkového prírastku obyvateľstva v Slovenskej republike, vrátane našej obce Šoporňa. Prognóza predpokladá, že v najbližších rokoch bude celkový prírastok obyvateľstva stagnovať a približne od roku 2020 sa celkový úbytok obyvateľstva zrýchli. Prognózy demografického vývinu na Slovensku sú nepriaznivé, aj s ohľadom na zmenu vekovej štruktúry obyvateľstva (starnutie populácie).

3.2 Školstvo

Prvé predškolské zariadenie v obci bolo už koncom devätnásteho storočia. Počas prvej ČSR vydaté ženy zostávali v domácnosti a v obci nebolo potrebné predškolské zariadenie. V roku 1946 začala prevádzka materskej školy formou prípravy detí na vyučovací proces v núdzovej triede pri organistovom byte. Pre veľký záujem otvorili 2 triedy. V roku 1950 materskú školu presťahovali do rodinného domu bývalého statkára Vranu, ktorý zrekonštruovali na tieto účely.

V roku 1952 zriadili pre deti zamestnaných matiek detské jasle. Zvyšujúce sa nároky na miesta v materskej škole si v obci vyžiadali opatrenia na zvýšenie kapacity tohto zariadenia. Po vybudovaní novej 18-triednej základnej školy zrekonštruovali starú základnú školu. Jej kapacita bola 120 detí. Od roku 2002 vznikla ZŠ s MŠ v Šoporni s právnou subjektivitou.

Budova ZŠ je dvojpodlažná, okrem častí telocviční a kotolne. Od roku 2002 je súčasťou ZŠ aj MŠ, ktorej sa vyčlenilo ľavé krídlo. Kapacita MŠ a ZŠ v súčasnom období nestačí, je potrebné ich rozšírenie o triedy a odborné učebne.

V súčasnosti prebieha projekt **Premena tradičnej školy na modernú**. Projekt vznikol za účelom zvyšovania kvality vzdelávania, ktorý je odpoveďou na výzvu Ministerstva školstva SR. Podporili ho európske štrukturálne fondy v rámci Operačného programu Vzdelávanie. Ambíciou projektu je dotvoriť a inovovať obsah vlastného školského vzdelávacieho programu, skvalitniť a zatriktívniť metódy vyučovania. V priebehu marca 2010 prebehlo verejné obstarávanie na stolové PC, notebooky, interaktívnu tabulu. Od Septembra 2010 je technika dostupná v novej PC učebni pre žiakov a učiteľov na všetkých vyučovacích predmetoch. V rámci rekonštrukcie respektíve premeny školy na modernú sa vymenili staré okná za nové plastové okná, zateplila sa strecha a obvodové steny. V roku 2015 prešli rekonštrukciou aj toalety, ktoré sú k dispozícii pre žiakov školy.

Cieľom ZŠ s MŠ v Šoporni je, aby sa stala modernou školou, ktorá poskytne žiakom veľké možnosti vzdelávania sa vo všetkých oblastiach a s využitím najmodernejšej techniky. Súčasne sa kladie mimoriadny dôraz na posilnenie princípu školy tzv. rodinného typu, čiže mať na zreteli osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby, efektívnejšie rozvíjanie jeho tvorivosti, komunikatívnosti a sebapoznania.

3.3 Služby

V obci je pomerne silné zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze, žiadny z nich neposkytuje sociálne služby.

Stavebníctvo

F T - IZOL, s. r. o. — Ferenc
Kameňolomy a štrkopieskovne, a. s.
PATON, s. r.o. — Patrik Kováč
IČO STAV s.r.o. – Štefan Polakovič
Tomáš Péner - tehlové obklady, obkladové materiály
STAVBIX s.r.o. – Alan Herák

Poľnohospodárstvo

AGRICOLA, s. r. o. — Ing. Milan Novák
Magdálík Vladimír SHR — Vladimír Magdálík
AGROSPRA spol. s.r.o.- Cyril Syč
Peter Koška s.r.o. – Peter Koška
Ing. Marián Ferenc
Ing. Marek Petrovský
Ing. Jozef Ferenc
Ing. Miroslav Lipovský

Priemyselná výroba

Dom. potreby, Kovo – drevo – Ing. Anton Nahácky
Drevovýroba – Viliam Belička
Elektroservis BENO – František Beno
LIPOGAS, plynoservis — Peter Lipovský
VIJAMA — Ján Viskup
Zámočníctvo – Ján Chovan
Železiarstvo Simona Korcová

Občerstvenie

Bufet – Dušan Navrátil
Hostinec KOTVA – František Drozda
Hostinec LEV — Ľuboš Valášik
Pohostinstvo Weronika — Viera Lehocká
Občerstvenie U KAPRA — Milan Šimon
PATELA, s.r.o. – Ján Korytár – Reštaurácia a Pizzeria POHODA
Bagetéria JAMAJKA – Ján Sučík

Bar CHARLIE – Petra Štrpková
Vinotéka ESSO — Martin Oravec
VAJARA, s. r. o. — Vladimír Ruta
LONG PUB – Richard Pirschel

Autodoprava a služby

Alexander Gavalec, doprava
DIPEX, s. r. o., prevádzka Šoporňa — p. Krutek
Pneuservis — Ľuboš Tóth
Pneuservis – Patrik Kišš
Pneuservis - Marcinkech
Vomar s.r.o. autodoprava – Marián Tomaník

Maloobchod

FRESH potraviny — Elena Paceková

KONZUM – Ľuboš Žilka
O. K. MINI — Oľga Kochanová
Potraviny COOP Jednota
Textil — Phuong Ngo Van
Večierka – Róbert Kolesár

Ubytovacie služby

HOTEL RELAX INN *** Relax Inn West a. s., Bratislava
SANTÉ HOLDING – Milena Beličková

Iné služby

BETOMEX, s. r.o. — Peter Belička
DAK KB, s. r. o. — Iveta Korcová
GEO - KOD, s. r. o. - Ing. Miroslav Vesteg
GEODETIS, s. r. o. — Ing. Ivan Tischljár
Holičstvo – Kaderníctvo – Mária Huláková
Ing. Miroslav Špánik - inžinierska činnosť
Lekáreň ARNIKA – Ph. Mgr. Božena Štrpková
Kadernický salón Katka – Katka Čurníková
Kaderníctvo Zuzana – Zuzana Javorová
Kadernický salón – Miroslava Hajásová
Kadernický salón — Zuzana Kováčiková
Nechtový salón ZARA – Adriána Sitárová
Kozmetický salón DANIELA — Bc. Daniela Cicáková
KVETINOVÁ SIEŇ — Gabriel Urminský
Obvodné oddelenie policajného zboru
Slovenská pošta a.s.
Farský úrad, Rímskokatolícka cirkev – Marcel Kubinec
KOS Marián REAL — Marián Kos

Okrasná škôlka – Ing. Jaroslav Šimonovič
Praktický lekár pre dospelých – MUDr. Marta Petrovská
Praktický lekár pre deti a dorast – MUDr. Marta Nagyová
Salón EUBICA – Ing. Ľuba Kulichová
SEEDSTAR – AGRO s.r.o.
Tvorba webových stránok — Ing. Milan Baláž
Základná škola s mat. školou – PaedDr. Eva Kabrhelová
Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec

3.4 Nezamestnanosť

Veľká časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracuje v okolitých mestách vo výrobných zahraničných podnikoch. Podiel odchádzajúcich za prácou mimo obec rastie najmä v posledných rokoch, pričom aj pred rokom 1989 bol tento podiel vysoký a smeroval predovšetkým do podnikov ťažkého priemyslu v Seredi a Šali. Podľa údajov z roku 2001 odchádzalo za prácou 903 obyvateľov, čo predstavuje takmer $\frac{1}{2}$ ekonomicky aktívneho obyvateľstva. To znamená, že veľký počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva je nútená vycestovať za prácou do okolitých miest a obcí. Cieľové miesta sú najmä podniky v mestách vzdialených do 50 km – Šaľa, Galanta, Nitra, Trnava, Sereď. Niektorí cestujú až do hlavného mesta Slovenska denne za prácou. Vďaka dobrým spojom autobusovej dopravy a hlavnému cestnému ťahu smer Nitra - Trnava - Bratislava s tým nie je veľký problém.

Obec neeviduje presný počet nezamestnaných občanov obce Šoporňa.

3.5 Sociálne znevýhodnené skupiny

Rozvoj sociálnych služieb v obci Šoporňa si vyžaduje analyzovať potenciálne skupiny obyvateľstva, u ktorých sa očakáva dopyt po sociálnych službách. Jedná sa o také skupiny obyvateľstva, ktoré sú z rôznych dôvodov znevýhodnené resp. ohrozené sociálnou exklúziou. Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- b) nezamestnaní,
- c) deti a mládež,
- d) rodiny s deťmi,

e) osoby vyžadujúce azylové ubytovanie (bezdomovci, osoby po výkone trestu).

Pre klientov je podstatným aspektom to, či je služba poskytovaná bezplatne alebo je potrebné za službu platiť. Pre organizácie je zasa dôležité to, či klienti sú zároveň aj zdrojom určitých príjmov alebo poskytujú službu bezplatne a financie na jej poskytovanie získavajú z iných zdrojov. Za väčšinu služieb klienti hradia náklady spojené s poskytovaním služieb čiastočne. Ostatné náklady uhrádza samospráva (obec).

3.5.1 SENIORI

Seniori sú cieľová skupina, ktorá si z demografického hľadiska v súčasnosti vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany sociálnych služieb. V našej obci máme vo veku nad 60 rokov 881 občanov. Ich počet neustále rastie a preto je potrebné, pre túto vekovú kategóriu zabezpečiť podmienky na ich dôstojné prežitie staroby.

Sociálne služby sú jednou z foriem riešenia hmotnej núdze a riešenia sociálnej núdze občana, ktoré sú legislatívne vymedzené zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Na základe tohto zákona obec prijala všeobecné záväzné nariadenie č. 6/2015 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby.

Obec Šoporňa poskytuje tieto nasledovné sociálne služby pre starších občanov (seniorov):

- poskytovanie opatrovateľskej služby,
- stravovanie dôchodcov,
- denné centrum (klub dôchodcov),
- poskytovanie jednorazovej finančnej pomoci.

Poskytovanie opatrovateľskej služby

Opatrovateľskú službu podľa zákona o sociálnej pomoci možno poskytovať občanovi, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím – najmä sprievodom. Za nepriaznivý zdravotný stav podľa zákona sa považuje invalidita podľa právoplatného rozhodnutia alebo posudku Sociálnej poisťovne, choroba, porucha zdravia alebo zdravotné postihnutie uznané príslušným lekárom.

Obec poskytuje opatrovateľskú službu v prirodzenom domácom prostredí. Počet opatrovaných dôchodcov v roku 2014 bolo 15 a zamestnaných kvalifikovaných opatrovateľiek 12.

Konanie vo veci opatrovateľskej služby sa začína *na základe písomnej žiadosti* ústneho, či telefonického podnetu o potrebe starostlivosti na príslušný orgán (obecný úrad), ktorý vo veci môže konať. Ďalej sa vykoná v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. posudok o odkázanosti na sociálnu službu. Deväť občanov máme umiestnených v rôznych zariadeniach DD a DSS v regióne TSK.

Opatrovateľská služba, jej poskytovanie, spôsob platenia úhrady a podmienky platenia úhrady za sociálnu službu upravuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2015 o poskytovaní sociálnych služieb a o úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Šoporňa.

Stravovanie občanov

Obec zabezpečuje stravovanie pre občanov, ktorých stravovanie nie je možné zabezpečiť inak, pričom ide o občanov, ktorí:

- majú starobný dôchodok,
- pre svoj nepriaznivý zdravotný stav sú odkázaní na spoločné stravovanie,
- sú v hmotnej núdzi a uplatnili si nárok na zabezpečenie základných životných podmienok v súlade so zákonom.

Stravovanie sa poskytuje na základe dohody medzi občanom, ktorému sa stravovanie poskytuje a obcou, ktorá spoločné stravovanie organizačne zabezpečuje.

Úhradu za organizovanie stravovania občan neplatí, platí len za výšku stravnej jednotky, ktorá je stanovená všeobecným záväzným nariadením obce. Ak je zabezpečená aj donáška obeda do domácnosti, tak si ju občan uhrádza 0,50 € za jeden obed. Obec prispieva občanovi na jeden obed 0,67 €.

Denné centrum (Klub dôchodcov)

Klub dôchodcov patrí do siete zariadení sociálnych služieb, ktoré zriaďuje obec na vytváranie podmienok záujmových a kultúrnych činností pre svojich starších občanov. Spolupatričnosť a súdržnosť ich podnecuje k fyzickej a psychickej aktivite. Zúčastňujú sa na kultúrnych podujatí a chodia na poznávacie zájazdy a na kúpanie v termálnych vodách. V rozpočte obce sú na ich záujmovú činnosť vyčlenené finančné prostriedky.

Poskytovanie jednorazovej finančnej pomoci

Jednorazovú finančnú výpomoc obec poskytuje pri príležitosti životného jubilea 90 ročným a starším občanom našej obce. V roku 2014 obec poskytla jednorazovú pomoc dôchodcom v celkovej sume 600 Eur pre dvanásť občanov.

Obec si 90 ročných a starších občanov nad 90 rokov veľmi váži a preto okrem jednorazovej finančnej pomoci ich starosta obce spolu s pracovníčkou úradu navštívi a odovzdá im kyticu kvetov a jednorazovú finančnú výpomoc vo výške 50 Eur.

3.5.2 NEZAMESTNANÍ

V spolupráci s Úradom práce soc. vecí a rodiny v Seredi obec organizuje verejnoprospešné práce, absolventskú prax, dobrovoľnícku činnosť a menšie obecné služby. V rámci týchto činností podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Organizovaním uvedených projektov v rámci trhu politiky práce sa týmto občanom zvýši aj ekonomická situácia a v prospech obce sú vytvorené hodnoty na úseku ochrany životného prostredia, čistoty a poriadku, sociálnych služieb a údržbe majetku obce.

Túto činnosť sa bude obec snažiť poskytovať čo najdlhšie, pretože má momentálne veľký úspech aj vzhľadom na to, že je celosvetová – hospodárska kríza a ľudí je stále viac nezamestnaných.

3.5.3 DETI A MLÁDEŽ

V obci je k dispozícii futbalové ihrisko, školské ihrisko, preliezačky pre najmenších, knižnica a kino. Realizujú sa tu rôzne krúžky pre deti hudobné, kultúrne a tanečné napr. folklórny súbor VAŽINKA, ktorá obec reprezentuje po celom Slovensku, ale aj v zahraničí a tanečná skupina LYDANCE.

Obec podporuje všetky činnosti, kde sa môžu deti realizovať a vykonávať svoje záujmové činnosti.

3.5.4 RODINY S DEŤMI

Obec poskytuje sociálnu pomoc rodinám, ktoré sú v sociálnej núdzi, majú problém začleniť sa do spoločnosti z dôvodu zlej finančnej situácie, slobodným matkám alebo rodinám s veľkým počtom narodených detí a potrebujú finančnú podporu na základné životné potreby.

O finančný príspevok požiada rodina obec na základe písomnej žiadosti. Vydokladuje potvrdenia o príjme za posledných 6 mesiacov. Zamestnanec obecného úradu spolu s členmi sociálnej komisie zhodnotia sociálnu situáciu v rodine a na základe zistených skutočností a schválením sociálnej komisie odporučia starostovi obce priznať výšku finančného príspevku podľa VZN č. 6/2015.

Za rok 2014 obec pomohla **5 rodinám** a prispela im v celkovej výške **317Eur**.

Z obce je umiestnených **10 detí** v detských domovoch v rôznych mestách. Obci vyplýva zo zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa §89 ods.3 zákona prispievať na tieto deti a na základe VZN č. 1/2006, mesačne príspevkom úspory do kedy bude dieťaťu poskytovaná starostlivosť v detskom domove.

Ďalej ÚPSV a R v spolupráci s obcou poskytuje podľa VZN č. 4/2009 deťom, ktoré pochádzajú z rodín v hmotnej núdzi príspevok na úhradu nákladov v školskej jedálni. V súčasnosti tento príspevok využíva **22 detí**.

3.5.5 OSOBY VYŽADUJÚCE AZYLOVÉ UBYTOVANIE (BEZDOMOVCI, PO VÝKONE TRESTU)

Evidujeme 68 občanov prihlásených v obci k trvalému pobytu bez čísla domu čo však neznamená, že všetci sú bezdomovci.

Priebežne sú z výkonu trestu odňatia slobody prepustení na slobodu občania obce, ktorí prichádzajú na obecný úrad so žiadosťou o poskytnutie jednorazovej finančnej výpomoci na opätovné začlenenie do spoločnosti. Na základe VZN č. 6/2015 o poskytovaní jednorazovej sociálnej dávky sa im poskytuje jednorazová finančná výpomoc. Za rok 2014 takto obec pomohla trom občanom vo výške 102 Eur.

4 URČENIE CIEĽOV A PRIORÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobý strategický dokument, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, realizácia ktorých prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečeniu sociálnych služieb pre občanov našej obce:

- skvalitňovať a rozširovať poskytovanie sociálnych služieb

Obdobie realizácie: úloha stála

- občanom, ktorí pre svoj zdravotný stav a nepriaznivú sociálnu situáciu potrebujú pomoc pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonoch, prác v domácnosti a kontaktu so spoločnosťou poskytovať opatrovateľskú službu, aby mohli čo najdlhšie zotrvať vo svojej domácnosti

Obdobie realizácie: nepretržite

- zamestnávať opatrovateľky s predpísaným vzdelaním v zmysle platného zákona o sociálnych službách, aby mohli čo najkvalitnejšie poskytovať opatrovateľskú službu v domácom prostredí občana

Obdobie realizácie: úloha stála

- pokračovať v tradícii organizovať kultúrne, spoločenské podujatia v obci Šoporňa

Obdobie realizácie: nepretržite

- zabezpečiť zariadenie pre vykonávanie sociálnych služieb /zariadenie pre seniorov alebo denný týždenný stacionár/

Obdobie realizácie: rok 2018.

Uvedené ciele bude možné dosiahnuť iba medzi sektorovou spoluprácou. Kľúčovou otázkou je však dostupnosť finančných prostriedkov na realizáciu uvedených cieľov a zámerov. Možnosťami financovania na jednotlivé sociálne služby sú štrukturálne fondy EÚ, dotácie z VÚC Trnava, z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, rozpočet obce, sponzorské dary.

5 SPÔSOB VYHODNOCOVANIA PLNENIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb je rovnako dôležitý samotný proces plánovania ako aj jeho výsledok. Rozvoj sociálnych služieb môže byť oveľa dynamickejší, ak je podporovaný väčšinou zainteresovaných.

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú aj obecní poslanci. Od nich sa očakáva, že vyjadria podporu požiadavkám občanov vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Komunitný plán bude možno meniť:

- ak sa zmenia priority,
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby,
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Obecné zastupiteľstvo obce Šoporňa minimálne 1x ročne prerokuje správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce.

6 ZÁVER

Význam výsledného materiálu vidíme predovšetkým v tom, že ukazuje smer rozvoja sociálnych služieb a ďalších aktivít do roku 2018, že vznikol ako spoločná práca rôznych skupín ľudí a je teda výsledkom ich dohody. Materiál obsahuje konkrétne návrhy, ako zlepšiť situáciu v poskytovaní sociálnych služieb v obci Šoporňa. Je základom na dlhodobú spoluprácu organizácií na rozvoji sociálnych služieb.

Existencia tohto materiálu v písomnej podobe umožňuje vyhľadávať partnerov a finančné zdroje na realizáciu jednotlivých opatrení. Tiež umožňuje riešiť prechod oblasti sociálnej starostlivosti do iných oblastí (napr. bývania, zdravotníctva, zamestnávania alebo vzdelávania) vyjednávaním s ďalšími subjektmi, eliminovať prípadné duplicitné a neefektívne poskytovanie služieb a rozvíjať ďalšiu diskusiu o smerovaní sociálnych služieb a zaistení ich kvality.

Spracovanie komunitného plánu je iba čiastkovým výsledkom, najdôležitejšia je jeho realizácia a zlepšenie služieb pre užívateľov. Významná je však tiež spolupráca nadviazaná medzi organizáciami v rámci procesu zmeny v poskytovaní služieb, vzájomná informovanosť. Ide tiež o určité systémové zmeny, a to v nastavení parametrov kontinuálneho zlepšovania, zaistovania kvality a ďalšieho vzdelávania zamestnancov v sociálnych službách.

Komunitný plán sociálnych služieb bol schválený na zasadnutí OZ v Šoporni dňa
2015 č. uznesenia

V Šoporni, dňa

Mgr. Adrián Macho
starosta obce